

EGNETHET FOR LUKKET HOGST – HVOR BØR LUKKET HOGST PRIORITERES?

I denne veilederen finner du en rekke forhold som veileder om hva som påvirker valg av lukket hogst framfor åpen hogst, og hvor det utfra flerbrukshensyn av skogen for andre interesser og verdier kan være gunstig å velge lukket hogst. Flerbruksinteressene i Lørenskog, Oslo og Rælingen er større enn mange andre steder i landet siden mange mennesker ferdes i disse skogene. Denne veilederen er laget for å styrke interessen og lønnsomheten ved lukket hogst for skogeier og å skape mer variasjon i landskapet.

Lukket hogst bør prioriteres der det er mest egnet ut fra skogbruksforhold og hensyn til friluftsliv, naturmangfold, kulturminner, fare for erosjon, skred og råte- og insektangrep.

DE VIKTIGSTE FORHOLDENE FOR VURDERING AV EGNETHET ER:

- Stedlige forhold for produksjon av tømmer som:
 - *tilstrekkelig vind- og rotstabilitet hos trær som skal stå igjen, krever grønn krone på mer enn eller lik 50% av stammelengden*
 - *naturlig foryngelse skal være mulig*
 - *fleraldret granbestand er oftest best egnet*
 - *omstillingshogster i hogstklasse 3 og tidlig 4 kan være nødvendig*
 - *ikke for bratt terreng, maksimum 15-20 %*
 - *optimalt opptil ca. 300-500 meter fra skogsbilvei*
 - *ikke utsatt for råteangrep og insektangrep i vesentlig omfang*
 - *ikke vindutsatt*
- Nær bybebyggelse dvs. folks nærskoger
- Langs stier og løyper, spesielt de som er mye brukt
- Nær utfartssteder og samlingspunkter i Marka
- Der det er veldig eksponert i landskapsbildet som åssider/lier med større høydeforskjell og helling over en viss lengde
- Inntil naturreservat, spesielt skogreservat
- Inntil MiS-figurer og andre biologisk viktige områder
- Langs og eventuelt på myr
- Langs vassdrag, jf. Vannressursloven §11
- I viktige deler av utvalgte kulturlandskap (UKL), verdifulle kulturlandskap (VKL) og KULA-områder
- I landskapsvernområder, spesielt i landskapsvernområde rundt skogreservat

OM HOGSTFORMER

Det er to hovedmetoder for hogst i Norge for sluttavvirkning av tømmer og tilrettelegging for ny foryngelse. Det er lukkede hogster og åpne hogster. De to begrepene viser til hvor mange trær som blir stående igjen eller hvor åpent landskapet blir etter hogsten. En kombinasjon mellom bestand i samme område med både åpen hogst og lukket hogst kan også være positivt.

Åpne hogstformer er flatehogst og frøtrestillingshogst. Flatehogst innebærer at nesten alle trærne hogges på et areal som er større enn ca. 2 daa. Ved frøtrestillingshogst setter man igjen opptil 15 frøtrær/daa for å få opp ny foryngelse.

Ved **lukkede hogstformer** er hensikten å få eller opprettholde et fleraldret og flersjiktet bestand. De trærne som tas ut gir plass, lys og næring til frøspiring og nye planter. Etter en lukket hogst skal det stå igjen mer enn 16 trær/dekar. De vanligste metodene er:

- Selektiv hogst, også kalt bledningshogst eller plukkhogst, der de største trærne plukkes ut og felles.
- Småflate- eller gruppehogst der trærne felles på en flate på opptil 2 dekar om gangen.
- Skjermstillingshogst der 16-40 store trær står igjen som en vegetasjonsskjerm.

Generelt vil arealer med frisk fuktighet og med lavt til middels næringsinnhold være best egnet for lukkede hogstformer.

Der forutsetningene biologisk og driftsteknisk ligger til rette for det, kan økonomisk resultat ved lukkede hogstformer konkurrere med åpne hogster. Ved god foryngelse som følge av lukket hogst, kan spesielt kostnader til skogkultur reduseres.

En kombinasjon mellom bestand i samme område med både åpen hogst og lukket hogst kan også være positivt.

Omstilling for lukket hogst

For å få til lukkede hogstformer er det ofte nødvendig å skape en skog med trær i ulike høyder og aldre. Det kan derfor være nødvendig å foreta omstillingshogst ved overhøyde 12-15 meter for å sikre en mer fleraldret skog og at de gjenstående trærne får grønn krone i mer enn 50% av stammens lengde og et godt rotsystem. Det foretas ved en eller to tynninger i hogstklasse 3 og/eller tidlig hogstklasse 4. En ungskogpleie der tettheten er 150 – 200 trær pr. dekar etter rydding når overhøyden er 1-5 meter, kan også være positivt for å forberede for senere fleraldret skog.

Vil du lese mer om lukkede hogstformer? Se for eksempel:

- [Skogkurs veileder lukkede hogstformer](#), Skogkurs veileder
- [Lukkede hogstformer – produksjon, foryngelse og økonomi](#), rapport NIBIO
- [Ulike hogstformer i skogen - Regionkontor landbruk](#), nettside

Veilederen er utarbeidet i samarbeid med Klimaetaten Oslo kommune.

Kontaktinformasjon

Nett: regionkontorlandbruk.no

E-post: post@regionkontorlandbruk.no

Telefon: 67 93 40 00

Regionkontor Landbruk

Lørenskog

Oslo

Rælingen